

2024-05-13

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-00604

Tilldelning av medel ur framtidsfonderna - Tertial I 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att tilldela medel om totalt 14 745 320 kr ur framtidsfonderna avseende tertial 1 2024 enligt följande fördelning.

Att ursprunglig fördelning mellan de fyra framtidsfonderna, utveckling, kompetens, trygghet och miljö, inte ska hindra angelägna ansökningar att få medel tilldelade om pengarna i den tilltänkta framtidsfonden har tagit slut

Fond	Projekt	Belopp	Nämnd
Framtids- och utvecklingsfond	Datadriven kommun	8 768 000 kr	Kommunstyrelsen
Framtids- och utvecklingsfond	Min företagssida	3 000 000 kr	Miljö- och stadsbyggnadsnämnd
Klimat- och miljöfond	Energikassen	235 000 kr (350 000 kr vid option)	Kommunstyrelsen
Framtids- och utvecklingsfond	Lokal grundlärautbildning i Nacka	2 742 320 kr	Kommunstyrelsen

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen fattade beslut om att inrätta fyra framtidsfonder den 21 december 2020 i enlighet med politikerinitiativet – Inrätta 4 framtidsfonder i Nacka, för utveckling, kompetens, trygghet och miljö från den 6 oktober 2020. Fonderna är tänkta att stimulera effektivare och smartare lösningar, ge Nackasamhället större mervärde och möjliggöra utveckling och innovation som inte annars varit möjliga i närtid. Samtidigt fattades beslut om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att kunna beviljas medel ur fonderna. Den 22 februari 2021 fattade kommunstyrelsen vidare beslut om hur hantering av fonderna rent praktiskt ska gå till i organisationen. Kommunstyrelsen ska besluta om hur medlen får användas och beviljar medel från dessa fonder. Ansökan om medel ur fonderna

hanteras en gång per tertial och ansökan undertecknas av direktör eller motsvarande för berörd process eller verksamhet. Hur beviljade medel har använts och vilket resultat som har uppnåtts kommer att följas upp av kommunstyrelsen.

I tertial 1 2024 inkom fyra ansökningar om totalt 14 745 320 kr till två av fonderna enligt bilaga 1–4.

Utifrån sitt uppdrag rekommenderar fonrådet att medel om totalt 14 745 320 kr beviljas ur framtidsfonderna till projekten Min företagssida, Datadriven kommun, Energikassen och Lokal grundlärautbildning i Nacka. Nästa tilldelning sker i oktober 2024.

Efter tilldelning i tertial 1 2024 kommer 8 482 716 återstå att dela ut ur framtidsfonderna.

Ärendet

Kommunstyrelsen fattade beslut om att inrätta fyra framtidsfonder den 21 december 2020. Samtidigt fattades beslut om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att kunna beviljas medel ur fonderna. Den 22 februari 2021 fattade kommunstyrelsen vidare beslut om hur hantering av fonderna rent praktiskt ska gå till i organisationen.

En ansökan om medel ur någon av fonderna kan initieras av nämnd eller av en verksamhet och direktör är ytterst ansvarig för ansökan.

För att kunna säkerställa att kriterierna för framtidsfonderna är uppfyllda i ansökan skapades fondgruppen med uppdrag att säkerställa detta innan ansökan går vidare i processen. Om kriterierna fastställda av kommunstyrelsen är uppfyllda går ansökan vidare till fonrådet vars uppgift är att ställa ansökan mot Nacka kommuns styrmodell, befintliga medel i fonderna och mot liknande initiativ som redan är genomförda, pågår eller är planerade.

Om det förekommer ansökningar samtidigt ur samma fond har rådet också i uppdrag att prioritera dessa sinsemellan. Utifrån dessa prioriteringar rekommenderar sedan fonrådet kommunstyrelsen att bevilja eller avslå ansökningarna i samband med tertialbokslut. De projekt som har beviljats medel ur fonderna ska löpande avrapporteras till kommunstyrelsen avseende effekt och ekonomiskt utfall.

Ansökningarna registreras via en intern e-tjänst och består av totalt sex delar enligt nedan där särskild vikt läggs på projektbeskrivningen och vilken medborgarnytta projektet är tänkt att skapa.

1. Grunddata 2.
2. Projektbeskrivning.

- a. Beskriv nuläget utifrån vilka utmaningar som finns idag och vilka konsekvenser det för med sig?
 - b. Vad är projektet tänkt att lösa och hur ser lösningen ut?
 - c. Vad är projektets målsättning och förväntade resultat?
 - d. På vilket sätt bidrar projektet till att skapa nytta för Nackasamhället?
 - e. Beskriv vad i projektet som utmärker utveckling och/eller innovation?
 - f. Notera om ansökan är en del av ett större projekt med annan typ av finansiering, exempelvis driftsbudget, investeringsbudget och/eller extern finansiering?
3. Kriterier
 4. Prioriteringsgrunder
 5. Budget /nyttokalkyl
 6. Övrig info

Fonrådet bedömning och urval

Fondgruppen har bedömt och skickat vidare fyra ansökningar till fonrådet för vidare bedömning och urval enligt bilaga 1 - 4. Vid fonrådet sammanträde den 7 maj 2024 gick ansökningarna igenom och ställdes mot nedanstående kriterier fastställda av kommunstyrelsen för att kunna bli tilldelade medel ur fonderna;

- Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten
- Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande
- Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter
- Insatserna ska vara i linje med övergripande mål
- Nyttänkande och utvecklande av nya arbetssätt för att ”Växa-utan-att växa”
- Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv
- Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar

I tillägg till ovan så har även fonrådet prioriterat alla ansökningar utifrån;

- Bedöms ge stort mervärde för Nackasamhället
- Ökar intern samverkan och kommungemensam nytta
- Bedöms bidra till mer effektiva och smartare lösningar
- Utan fondmedel inte hade varit möjlig i närtid
- Bidrar till en kostnadseffektivisering större än det ansökta beloppet

Med ovan som grund har fonrådet beslutat att rekommendera fyra ansökningar att beviljas medel ur framtidsfonderna i tertial 1 2024; Datadriven kommun, Min företagssida, Energikassen och Lokal grundlärautbildning i Nacka.

I. Datadriven kommun

Ansökt belopp	8 768 000 kr	2024 - 2027
Bakgrund	<p>Ett datalager möjliggör för Nacka kommun att samla in, analysera och hantera stora mängder data från olika källor. Detta inkluderar allt från demografisk information till verksamhetsdata och i framtiden även IoT data (Internet Of Things) kopplat till bl.a. Smart Stad Nacka.</p> <p>Genom att ha tillgång till och insikter om denna data/information kan kommunen identifiera trender, mönster och områden som behöver förbättringar. Detta kan leda till mer faktabaserade beslut, vilket i sin tur kan resultera i bättre resursallokering, förbättrade kommunala tjänster och ökad medborgarnöjdhet.</p> <p>Att använda stora mängder data/information för att ta kvalitativa och faktabaserade beslut kommer att vara en framgångsfaktor för Nacka Kommun. Det finns även tydliga trender för datainsamling från sensorer i andra kommuner (Jfr Smart Stad Nacka). Även AI-utvecklingen driver på insamlingen av data för träning av algoritmer.</p> <p>I Mål och Budget 2024–2026 Kommunstyrelsens framåtblick 2040 utpekas kommungemensamma digitala lösningar som en viktig del av framtiden. Det behövs ett sammanhållet arbete som bl.a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innefattar teknisk lösning för datahantering och nyttjande av öppna data/information • Innefattar verktyg för kommunanställda och medborgare för att ta del av data och beslut som baserats på data • Innefattar kontinuerlig utbildning och kompetenssäkring för att kunna analysera och sätta ramarna för hur kommunens data/information ska användas • Innefattar ökad grad av beslutsstöd baserat på kommunens data och öppna data <p>Projektet är i princip självförsörjande och innebär endast en marginell ökning av de årliga driftkostnaderna från</p>	

	2025, jämfört med idag. Samtidigt som projektet kommer ge en nyttoeffekt på minst 20 MSEK.
Vad ska göras	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förbättra Datainsamling och Uppföljning 2. Utveckla Analyskapaciteten 3. Öka Transparens och Medborgarinvolvering 4. Driva Innovation och Utveckling <p>Dessa fyra delar syftar direkt till de mål och aktiviteter som föreslagits som grund till kommunens BI-Strategi. På så vis syftar projektet direkt till strategin och innehållet i projektet syftar direkt till de åtgärder som identifierats i strategin.</p>

2. Min företagsida

Ansökt belopp	3 000 000 kr	2024 - 2026
Bakgrund	<p>Nacka är en attraktiv kommun att bo och verka i. Närheten till huvudstaden, tillsammans med attraktiva livsmiljöer med goda förutsättningar för boende och företag har skapat en stark entreprenör-tradition där det årligen startas cirka 1 000 nya företag. Det finns totalt 16 420 företag i Nacka inom en mängd olika branscher.</p> <p>Mer än 80% av dessa har färre än 10 anställda. Kännetecknande är också att de som äger och/eller driver företag i Nacka också bor i Nacka. Ungefär 87% av företagen ägs/drivs av Nackabor.</p> <p>Nacka, som en växande kommun ställer höga krav på att trimma och utveckla den kommunala organisationen i syfte att leverera en bra service till verksamheter. I detta fall särskilt viktigt eftersom så pass många företagare i Nacka också bor här.</p> <p>Det ska vara lätt att göra rätt! Vi vill därför underlätta väsentligt för alla som vill starta ett företag i Nacka eller utveckla sin verksamhet.</p>	
Vad ska göras	Genom EN e-tjänst ska företagen kunna ansöka om alla de tillstånd som verksamheten behöver hos kommunen	

	<p>genom <i>Foretagsservice.nacka.se</i> i stället för att behöva växla mellan olika tjänster. Genom e-tjänsten skapas det upp ärenden automatiskt i berörda verksamhetssystem, detta för att underlätta för handläggare.</p> <p>Genom e-tjänsten guidar, hjälper och inspirerar vi entreprenörer och underlättar för företagen genom ett samlat visningsläge där företaget ser alla sina tillstånd, har möjlighet att komplettera ärenden samt ha kontakt med sin handläggare. Inom e-tjänsten ska det också vara möjligt att boka rådgivning med Företagsservice om så önskas.</p> <p>På Min företagssida stöttar, underlättar och inspirerar vi personer att starta och driva livskraftiga företag i Nacka. Plattformen ska under ett paraply möjliggöra att skapa, komplettera och hantera sina ärenden där första steget blir att samla ärenden inom <i>Miljö- och stadsbyggnad</i>. Vidare kommer sidan kunna utvecklas till att innehålla ansökningar till andra enheter i kommunen och kommunägda bolag. Min sida ska även sammankopplas med Skatteverket och Bolagsverket.</p>
--	---

3. Energikassen

Ansökt belopp	235 000 kr 2024 - 2025
Bakgrund	<p>I Nacka bidrar konsumtion och transporter till stor del av klimatpåverkan inom kommunens territorium. Klimatpåverkan från energianvändningen har minskat mycket sedan 90-talet fram till idag, till stor del på grund av minskade utsläpp från fjärrvärmen men även till följd av att den totala användningen av el och fjärrvärme minskat.</p> <p>På medborgarnivå står dock boendet för cirka en femtedel av klimatpåverkan per person (Naturvårdsverket; <i>Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år</i>, 2021). Andra stora utsläppsposter kommer från transporter, livsmedel samt övrigt (rekreation, kultur, kläder, skor, hälso- och sjukvård mm). För att fokusera på det som ger bäst effekt inom klimatområdet bör insatser riktat till invånare fokusera på de fyra stora konsumtionsområdena: boende (energianvändning och renoveringar), transporter, livsmedel och övrigt. Småhus i Nacka värms till en tredjedel upp med direktverkande</p>

	<p>eller vattenburen elvärme och en femtedel värms med värmepump. Småhusägarna påverkas därför negativt vid högre elpriser och effektivisering efterfrågas vid energirådgivningsbesök för att spara såväl pengar som klimat.</p>
Vad ska göras	<p>Energi- och klimatrådgivningen i Nacka är efterfrågad, under 2023 utfördes cirka 70 rådgivningar till boende i kommunen. För att ytterligare stimulera Nackabornas engagemang i fråga om energieffektivisering och hjälpa dem att själva hitta hemmets energitjuvar vill vi söka medel för ”Energikassar” för utlåning via kommunens bibliotek samt en uppsättning verktyg till energi- och klimatrådgivaren. Energikassarna kommer även erbjudas för hemlåning till företag.</p> <p>Energikassarna avses innehålla värmekamera som visar byggnadens värmeläckage, en energimätare som enkelt kopplas till apparater för att mäta energianvändningen, en hygrometer som visar temperatur och luftfuktighet i byggnaden samt en rökpenna som används för att upptäcka drag vid fönster och dörrar.</p>

4. Lokal grundlärautbildning i Nacka

Ansökt belopp	2 742 320 kr	2024 - 2026
Bakgrund	<p>Välfärd skola planerar att tillsammans med Luleå Tekniska Universitet (LTU) starta en lokalt förankrad lärarutbildning baserat på det nationella grundlärautbildningsprogrammet 4–6, samt inom ämnena NO och MA för grundlärautbildningsprogrammet 7-9. Motivet är att den nationella lärarutbildningen är starkt kritiserad för att a) rekryteringen är svag, b) alltför många avhopp under utbildningstiden, c) de examinerade lärarna är dåligt förberedda för yrket, vilket innebär att en stor andel av dem lämnar yrket i förtid som d) leder till lärarbrist i en omfattning som bör anses som alarmerande för nationen.</p> <p>Det saknas uppdaterade kunskaper om hur läraryrket ska kunna klara avancerade framtida didaktiska uppgifter som ska vila på vetenskaplig grund (Skollagen Kap 1 § 5) i kombination med att lärare nu också förväntas producera vetenskapligt grundad kunskap (sk närproducerad kunskap) genom egen skol- och klassrumsforskning.</p>	

<p>Vad ska göras</p>	<p>För att bygga upp en lokal grundläroarbildning i Nacka tillsammans med Luleå Tekniska Universitet behöver en projektledare med en projektorganisation etableras. Projektorganisationen ska se till att en lokalt förankrad organisation skapas för genomförande av läroarbildningens olika delar med särskilt fokus på lärande under den verksamhetsförlagda utbildningen.</p> <p>Ett viktigt mål i läroarbildningen är att teoretiska studier omsätts till handlande i undervisningspraktiken. Under planeringsfasen ska särskild kompetensutveckling genomföras inom dessa områden för blivande handledare på skolan/skolor där läroarstudenter kommer att erbjudas placering. Välfärd skola har för avsikt att starta upp inom egna verksamheter men ser att alla skolor kan komma att involveras när intresset för utbildningen ökar. Handledare kan komma att finnas på både kommunala och fristående skolor i Nacka kommun.</p>
-----------------------------	--

Ekonomiska konsekvenser

Vid beslut i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad 2024-05-13 kommer 14 745 320 kr att tas i anspråk ur fonderna under åren 2024 – 2027 vilket påverkar resultatet negativt med motsvarande belopp. Samtidigt finns det stora mervärden och effektiviseringseffekter som konsekvens av de projekt som beviljas medel som i sin tur skapar en positiv inverkan på resultatet.

Kommunstyrelsen fattade beslut om att inrätta fyra framtidsfonder den 21 december 2020 i enlighet med politikerinitiativet – Inrätta 4 framtidsfonder i Nacka, för utveckling, kompetens, trygghet och miljö från den 6 oktober 2020.

Syftet med fyra fonder var att stimulera olika projekt inom viktiga utpekade områden där det var angeläget att skapa mer utveckling. Fördelningen av medel mellan framtidsfonderna speglade var behovet vid tillfället bedömdes vara störst. Sedan framtidsfonderna instiftades har det till exempel skett större samhällsförändringar kring kriser och kriminalitet, klimatpåverkan och utveckling inom AI.

Med tanke på samhällsutvecklingen är det därför viktigt om det finns en flexibilitet mellan vilka projekt som får medel ur framtidsfonderna och ur vilken fond dessa medel tas. Med andra ord är den ursprungliga fördelningen mellan fonderna inte lika viktig längre.

Efter tilldelning i tertial 1 2024 kommer 8 482 716 återstå att dela ut ur framtidsfonderna.

Efter beslut kommer uttaget ur respektive fond att bli;

Fond	Medel totalt (tkr)	Beslutat (tkr)	Återstår(tkr)
Framtids- och utvecklingsfonden	50 000	80 162	-30 162
Kompetensfonden	30 000	6 445	23 555
Trygghetsfonden	15 000	18 350	-3 350
Miljö- och klimatfonden	30 000	11 560	18 445

Konsekvenser för barn

Att medel avsätts för utveckling och innovation för extra ordinära insatser inom de fyra framtidsfonderna har sannolikt en positiv inverkan på barn och deras livsmiljöer i Nacka. Till exempel kan satsningar för ökad trygghet, bättre miljö och klimat, kompetensutveckling av personal inom förskolan och digitala lösningar inom skolan ge positiva direkta effekter.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 13 maj 2024

Bilaga 1	Ansökan Datadriven kommun
Bilaga 2	Ansökan Min företagssida
Bilaga 3	Ansökan Energikassen
Bilaga 4	Ansökan Lokal grundlärarutbildning i Nacka

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Henrik Ahl
Stabs- och säkerhetsdirektör
Stadsledningskontoret

Christer Lindberg
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Charlotte Persson
Klimat- och miljödirektör
Stadsledningskontoret

